

MÄNTYHARJU.

KOULUKULJETUSOPAS

Esi- ja perusopetusoppilaiden sekä lukiolaisten
kuljetuksia koskevat säännöt ja periaatteet

1.3.2023 alkaen

Sisällys

KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET	3
Oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen	4
Koulumatkaan käytettävä aika	6
Koulumatkan vaarallisuus	6
Petokyydit	7
Koulumatkan rasittavuus	7
YHTEISTYÖTAHOJEN TEHTÄVÄT JA OHJEET	7
Kuljettajan tehtävät	7
Huoltajan tehtävät	8
Oppilaan tehtävät	9
Koulun tehtävät.....	10
Koulukuljetuksista vastaavan henkilön tehtävät	10
POIKKEUSTILANTEET	11
Onnettomuustilanteet	11
Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkille/noutopaikkaan.....	11
Kovat pakkaset.....	11
Vahinko- ja ilkivaltatapaukset	11
Yksitystien kunto	12
Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset	12
LIIKENNETURVALLISUUS.....	12
ALKOLUKKO.....	12
YHTEYSTIETOJA	14
KOULUKULJETUKSIIN LIITTYVIÄ LAIN KOHTIA	15

Mäntyharjun kunnan koulukuljetusopas kokoaa periaatteet ja ohjeet, joiden mukaan koulukuljetukset järjestetään. Oppaassa kerrotaan kuljetuksen myöntämisen periaatteista sekä annetaan ohjeita kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä poikkeavien tilanteiden varalta. Nämä koulujen, oppilaiden, huoltajien ja koululaiskuljettajien yhteiset pelisäännöt ja ohjeet parantavat omalta osaltaan kuljetuksessa kulkevien oppilaiden kuljetusten turvallisuutta.

KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain ja kunnan sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti. Pääperiaatteena koulukuljetusten järjestämisessä on turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus sekä palvelun laadukkuus.

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen kouluun ja esiopetukseen. **Mikäli esioppilas on myös esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa, hän ei kuulu kuljetuksen piiriin.** Mikäli esioppilaalle annetaan lupa käydä esiopetus muussa kuin kunnan osoittamassa esiopetuspaikassa, kuljetuksesta vastaa esioppilaan huoltaja. Esiopetuksen oppilaan koulukuljetus järjestetään yhdistellen perusopetuksen kuljetuksiin.

Koulukuljetusta ei välttämättä järjestetä koko matkalle, vaan oppilaan tulee varautua siihen, että hän kulkee osan koulumatkasta itse (=omatoimisesti kuljettava matka). Oppilas voi myös joutua käyttämään useita eri kuljetusmuotoja (linja-auto, taksi, huoltaja kuljettaa, jne.).

Koulukuljetukseen otetaan ensisijaisesti vain ne oppilaat, jotka ovat koulukuljetuslistalla ja koulu- kuljetukseen oikeutettuja. Esimerkiksi kavereita syntymäpäiville kuljetusoppilaan kotiin otetaan kuljetukseen itsemaksavina asiakkaina ainoastaan, jos kuljetuksessa on tilaa.

Iltapäivätoiminta ei kuulu koulukuljetuksen piiriin, eikä myöskään hammaslääkäri- ja terapiamatkat.

Kunta ei vastaa erillisistä kuljetuksista joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana.

Oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen

Sivistyslautakunnan päätös 21.4.2022, §42

1. Maksuton koulukuljetus myönnetään hakemuksesta, kun koulumatka lyhyintä kulkureittiä pitkin kunnan käytössä olevalla karttaohjelmalla mitattuna on:

- Esiopetuksen oppilaat yli 1 km
- ja 2. luokan oppilaat yli 2 km
- 3.–9. luokan oppilaat yli 5 km
- Mäntyharjulaiset lukiolaiset yli 5 km

Vieraspaikkakuntalaisille lukio-opiskelijoille, joiden koulumatka ylittää 5 km, kunta järjestää kuljetuksen mahdollisuuksien mukaan, kuljetusten reitit ja kustannukset huomioiden.

2. Maksuton koulukuljetus voidaan myöntää myös

- koulumatkan vaarallisuuden ja olosuhteiden perusteella: vaarallisuusarviointiin käytetään Koululiitu-ohjelmaa. Lisäksi, jos oppilaan koulumatkalla ei ole kävelyyn kevyen liikenteen väylää eikä reitillä ole valaistusta, voidaan oppilaalle myöntää maksuton koulukuljetus. Olosuhteilla tarkoitetaan vuoden eri aikojen vaihteluita.
- matkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella: Arviointia varten huoltaja pyytää lausunnon kuljetustarpeesta kunnan monialaiselta Oppilashuollon työryhmältä.

3. Kuljetukseen voi kuulua omatoimisesti kuljettava matka kotoa kuljetuspisteeseen.

Omatoimisesti kuljettavan matkan pituuden arvioinnissa huomioidaan matkan pituuden lisäksi kohdassa 2 mainitut vaarallisuus, vaikeus tai rasittavuus.

Perusopetuslain mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Maksuttomaan koulukuljetusetuuteen liittyvä omatoimisesti kuljettavan matkan pituus voi olla:

- esiopetuksen oppilaat 0–0,5 km
- ja 2. luokan oppilaat 0,5–1 km
- 3.–9. luokan oppilaat 3 km
- Lukiolaiset 4 km

4. Kunnan järjestämän perusopetuksen oppilaan kuljetuksen vaihtoehtona

huoltajalle voidaan maksaa kuljetuksen järjestämisestä KVTES:n mukainen kilometrikorvaus oman auton käytöstä. Korvaus maksetaan siltä osalta matkaa, kun oppilas on kyydissä.

5. Toisessa kunnassa tai muussa kuin omassa lähikoulussa käyvien esi- ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetuksia ei korvata. Mäntyharjun kunnan oppilaskuljetusten kuljetussopimukset mahdollistavat perheille, joissa ei maksuttoman oppilaskuljetuksen oikeutta ole, maksullisen kuljetuksen hankkimisen, mikäli autossa on tilaa.

Uudet maksuttoman koulukuljetusetuuden periaatteet tulevat voimaan 1.8.2022 kuitenkin siten, että niitä noudatetaan lukuvuodelle 2022–2023 tehtävissä koulukuljetuspäätöksissä.

Lautakunnan päätöksen lisäksi huomioitavia asioita

Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden kuljetusoikeus katsotaan jokaisen oppilaan osalta erikseen ja kuljetus järjestetään oppilaiden kehitystason ja tarpeiden mukaan tavoitteena kulkeminen yleisillä kulkuneuvoilla.

Oppilaalla, joka ei kuulu maksuttoman koulukuljetuksen piiriin, on oikeus tilapäiseen koulukuljetukseen ainoastaan lääkärintodistuksen perusteella ensisijaiseen kouluun. Lääkärintodistuksessa tulee olla merkintä koulukuljetuksen tarpeesta ja sen kestosta. Em. kyydit järjestetään yhdistellen muihin koulukuljetuksiin ja odotusaikoja saattaa tulla. Tilapäisen koulukuljetuksen järjestelyyn viranomaisen varaa aikaa 2–3 työpäivää.

Huoltajille voidaan maksaa esi- tai perusopetuksen oppilaan kuljettamisesta korvausta pääasiassa sellaisissa tilanteissa, joissa oppilaan sijoittaminen reitteihin olisi hankalaa oppilaan asuinpaikan, aikataulujen tai oppilaan sairaudesta/vammasta johtuvan erityisen syyn vuoksi. Jos oppilaan kuljettaminen voidaan kunnan toimesta järjestää ilman ongelmia, ei huoltajalle makseta korvausta oppilaan kuljettamisesta vaikka hän koulukuljetuksen hoitaisikin. Koulumatkakustannusten korvausta maksetaan huoltajalle edellyttäen, että huoltaja on ennen kuljetuksen aloittamista sopinut asiasta. Korvausperusteena käytetään KVTES:n korvausperustetta.

Oppilaalla on vain yksi virallinen osoite. Matkat mitataan oppilaan virallisesta osoitteesta (väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka) koulun viralliseen osoitteeseen käyttäen lyhintä reittiä, jota voi kulkea kävelen. Matka mitataan tontin (pihapiirin) rajalta koulun portille.

Kuljetusjärjestelyistä johtuen oppilaalla voi olla odotusaikaa koululla aamulla ennen koulun alkamista ja /tai koulun päättymisen jälkeen.

Koulumatkaan käytettävä aika

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Matka-aikaa laskettaessa sovelletaan Suomen Kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan keskimääräistä kävelyaikaa seuraavasti:

Oppilaan kilometriä kohti käyttämä keskimääräinen kävelyaika												
ikä (v)	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
kävelyaika (min)	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa matkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Koulumatkojen turvallisuuden arviointiperusteena käytetään yleisten teiden osalta KOULULIITU-ohjelmalla tuotettuja teiden vaarallisuuslukuindeksejä. Menetelmä on kehitetty Liikenne- ja viestintäministeriön, tiehallinnon, kuntien ja konsultin yhteistyönä ja se on yleisesti käytössä. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Muiden teiden osalta tien turvallisuus / vaarallisuus arvioidaan tarpeen mukaan yhdessä viranomaisten kanssa. Valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista. Päätöstä tehtäessä arviointeja ja suosituksia käytetään asiantuntija-apuna, mutta ne eivät kuitenkaan velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen.

Petokyydit

Petokyydit myönnetään tapauskohtaisesti ottaen huomioon riistanhoitopiirin, riistanhoitoyhdistyksen sekä petojen liikkeitä ja petokantaa laskevien tahojen lausunto / lausunnot. Petokyyti järjestetään siksi ajaksi kuin se on lausuntojen mukaan tarkoituksen mukaista.

Koulumatkan rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava*. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa. Mäntyharjun kunnassa lausunnon antaa monialainen oppilashuoltoryhmä. Lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

*Koulumatka saattaa olla liian vaikea esimerkiksi oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on esimerkiksi terveydellisiä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin.

YHTEISTYÖTAHOJEN TEHTÄVÄT JA OHJEET

Jotta kuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on eri yhteistyötahojen oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä.

Kuljettajan tehtävät

- osallistua lukuvuoden alkaessa koulukuljetusten suunnitteluun yhdessä kuljetuksia järjestävän kunnan henkilöstön kanssa
- esittäytyä uuden lukuvuoden alkaessa
- käyttäytyä kohteliaasti, asianmukaisesti ja esimerkillisesti
- ajaa liikennesääntöjä noudattaen
- pitää autossa mukana kuljetettavien nimilistaa ja päivitettävä siihen mahdollisesti tulevat muutokset

- ajaa koulukuljetusreitit tilauksen ja sovitun mukaisesti sekä noudattaa yhteisesti sovittua aikataulua. Kuljettaja ei voi huoltajien pyynnöstä muuttaa tilaajan kanssa sovittua reittiä tai aikataulua eikä myöskään nouto- tai jättopaikkaa. Muutoksista sovitaan aina kunnan kanssa.
- ilmoittaa pysähtymispaikat kuljetettaville
- pysäyttää auto niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa
- sijoittaa oppilaat autoon turvallisesti
- noudattaa kuormitusmääräyksiä
- kuljettaa autossa koulupäivän aikana tarvittavia liikuntavälineitä
- pitää järjestystä autossa
- huolehtia, että oppilas kiinnittää turvavyön
- opastaa autosta poistuvaa oppilasta
- huolehtia erityistä huolenpitoa vaativat (erityistä tukea tarvitsevat lapset) oppilaat vastaanottavalle henkilölle saakka
- varmistaa kyytiinotto- /jätto/ käänöpaikan turvallisuus
- antaa puhelinnumeronsa huoltajille
- kuitata huoltajan lähettämän peruutustekstiviestin tekstiviestillä merkiksi siitä, että on saanut peruutusviestin
- ottaa yhteyttä ongelmatilanteissa huoltajaan ja koululle
- ilmoittaa koulukuljetusten vastuuhenkilölle mahdollisista poikkeamista

Huoltajan tehtävät

Huoltaja huolehtii, että oppilas

- on ajoissa kuljetuspaikalla, koulukuljetusauto ei odota
- on pukeutunut sään mukaisesti
- käyttää pimeällä heijastinta ja polkupyörässä valoa
- käyttää pyöräilykypärää pyöräilleessään kuljetusreitin varteen

Koulukuljetusten aikataulut ilmoitetaan kunnan omilla nettisivuilla (mantyharju.fi). Lisätietoja saa myös koulukuljetusten vastuuhenkilöltä. Huoltaja opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Huoltaja kertoo tarvittaessa kuljettajalle lapsen sairauksista ja mahdollisesta lääkityksestä (esim. epilepsia, diabetes). Kuljettaja on vaitiolovelvollinen oppilaan terveydentilaan liittyvistä asioista.

Huoltaja huolehtii siitä, että oppilas ottaa kyytiin vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on erikseen sovittu koulun kanssa.

Huoltaja huolehtii siitä, että urheiluvälineet ja muut ylimääräiset tavarat on pakattu asianmukaisesti (esim. luistimissa täytyy olla suojukset sekä sukset ja sauvat kiinnitettynä toisiinsa).

Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta huoltaja ilmoittaa poissaolosta suoraan liikennöitsijälle. Huoltajan tulee muistaa peruuttaa sekä aamu- että iltapäivän kuljetus. Kunta voi periä perumattomien ajojen kustannukset huoltajalta.

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreittiin.

Oppilaan tehtävät

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, jotta kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun. Koulukuljetus ei odota myöhässä olevaa oppilasta.
- käyttää pimeään aikaan heijastinta ja polkupyörässä valoa
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- tietää ja tiedostaa, että bussipysäkki/poimintapiste ei ole leikkipaikka
- nostaa kättä reilusti sen merkiksi, että linja-auto pysähtyy ottamaan oppilasta kyytiin pysäkiltä
- huolehtii siitä, ettei ole likainen, kurainen tai luminen, kun nousee koulukuljetukseen
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä, istuu penkille ja kiinnittää turvavyön sekä pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä (myös bussissa)
- käyttäytyy automatkalla asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon, noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan ohjeita.
- kertoo matkan aikana tulevista ongelmista heti kuljettajalle
- poistuu autosta viivyttelämättä
- jos oppilas joutuu ylittämään tien, hän odottaa, kunnes kuljetusauto jatkaa matkaansa

- ymmärtää koulukuljetuksen säännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä
- jos oppilas käyttää kännykkää matkan aikana, sen tulee olla äänettömällä eikä kännykän käyttö saa häiritä muita kyydissä olijoita

Koulun tehtävät

Koulu huolehtii, että oppilaat saavat tiedot kouluajoista, kuljetusjärjestelyistä sekä kuljettajista. Koulu aika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaika. Koulu voi antaa tätä opasta täydentäviä lisäohjeita kuljetusoppilaiden huoltajille ennen uuden lukuvuoden alkua tai sen aikana.

Vuosittain kouluissa käsitellään koulukohtaiset koulukuljetusten säännöt. Tässä oppaassa mainittuja koulukuljetuksen sääntöjä koulu voi käyttää pohjana.

Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan kuljetusten odotusaikana. Koulun henkilöstö valvoo kuljetusten toimivuutta.

Koulu antaa autoilijoiden puhelinnumeron huoltajille mahdollisten sairastumisten tai muiden poissaolojen varalta. Tiedotusta kodin ja koulun välillä hoidetaan Wilmassa.

Koulukuljetuksista vastaavan henkilön tehtävät

- Laatii reittisuunnitelman yhteistyössä koulujen ja autoilijoiden kanssa,
- tarkistaa nouto- ja jättöpaikat ja
- merkitsee tiedot Primus-oppilashallinto-ohjelmaan
- laatii kuljetusoppilaiden luettelot ja päivittää reitteihin tulevat muutokset.

Reitit käydään liikennöitsijöiden kanssa yhdessä läpi. Koulukuljetuksessa on keskitetty suunnittelu.

Suunnittelussa otetaan huomioon koulujen aikataulu, oppilaiden sallittu koulumatkaan käytetty aika sekä auton matkustajapaikkojen määrä.

Reittien toimivuus katsotaan yhdessä koulun ja koulukuljettajan kanssa. Kuljetukset suunnitellaan siten, että koulumatkaan menevä aika ei ylitä laissa säädettyä koulumatkaan sallittua aikaa.

POIKKEUSTILANTEET

Onnettomuustilanteet

Mäntyharjun kunta on vakuuttanut kaikki esioppilaat, peruskoulun oppilaat ja lukion opiskelijat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Mikäli sattuu liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, tulee kuljettajan ilmoittaa siitä koululle. Koulu on velvollinen ilmoittamaan oppilaiden huoltajille tapahtuneesta.

Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkille/noutopaikkaan

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Oppilaan on syytä odottaa noutopaikassa kohtuulliseksi katsottavan ajan. Jos autoa ei odotuksen jälkeen tule, oppilas menee takaisin kotiin. Oppilaan on myös hyvä ilmoittaa koululle, että autoa ei tullut.

Liikennöitsijä järjestää korvaavan kuljetuksen, jos linja-auto tai taksi ei pääse hakemaan oppilaita esim. auton rikkoutumisen vuoksi. On huomioitava, että korvaava auto voi tulla huomattavalla viiveellä.

Kovat pakkaset

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan tavalliseen tapaan.

Vahinko- ja ilkivaltatapaukset

Kuljetuksen aikana tulee käyttäytyä asiallisesti. Jos kuljetettava tekee ilkivaltaa autolle, liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Yksityistien kunto

Yksityistien hoitokunta tai toimitsijamies huolehtii ja vastaa siitä, että tie on liikenne-tarvetta vastaavassa kunnossa. Mikäli tiellä ei pystytä ajamaan koulukyytejä, taksi-autoilija/linja-autonkuljettaja/liikennöitsijä ilmoittaa asiasta suoraan huoltajille, tiehoitokunnan puheenjohtajalle tai toimitsijamiehelle sekä koulukuljetuksista vastaavalle henkilölle. Korvaavia kyytejä ei järjestetä.

Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollinen laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan koulukuljetuksista vastaavalle henkilölle (koulukuljetus@mantynharju.fi). Kaikki tulleet valitukset kirjataan ylös, selvitetään liikennöitsijän kanssa ja huomioidaan seuraavalla kilpailuttamiskierroksella. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianomaisten ottaa yhteyttä suoraan poliisiin.

LIKENNETURVALLISUUS

Mäntyharjun kunta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. Kunnan liikenneturvallisuuustyöryhmä kehittää liikenneturvallisuutta. Koulu käsittelee liikenneturvallisuutta vuosittain opetussuunnitelman mukaan.

Huoltajien tulee huolehtia omalta osaltaan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain turvallisin koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Pimeänä vuodenaikana heijastimen käyttö sekä valon käyttäminen polkupyörässä on ehdottoman tärkeää.

ALKOLUKKO

Alkolukkolaki 25.8.2016/730

10§ Alkolukolla varustetun ajoneuvon käyttö koulu- ja päivähoitokuljetuksissa

Jos kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea, alkolukolla varustettua ajoneuvoa on käytettävä:

- esiopetukseen, perusopetukseen ja lisäopetukseen osallistuvien oppilaiden kuljetuksissa;
- toisen asteen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden kuljetuksissa; ja
- päivähoitokuljetuksissa.

Kuljetuksista vastaava liikenteenharjoittaja on vastuussa alkolukon asennuksesta ja alkolukon pitämisestä toimintakuntoisena.

11§ Muun kuin alkolukolla varustetun ajoneuvon käyttö koulu- ja päivähoitokuljetuksissa

Ajoneuvon rikkoutumisesta tai muusta vastaavasta syystä kuljetuksesta vastaava liikenteenharjoittaja voi tilapäisesti, enintään viiden arkipäivän ajan, käyttää muuta kuin alkolukolla varustettua ajoneuvoa 10 §:ssä tarkoitetussa kuljetuksissa. Muun kuin alkolukolla varustetun ajoneuvon käytöstä on liikenteenharjoittajan viipymättä ilmoitettava kuljetuksen tilaajalle.

Jos kuljetuksesta vastaava liikenteenharjoittaja ei 1 momentissa säädetystä huolimatta kykene suorittamaan kuljetusta, kuljetuksen tilaaja voi tilapäisesti, enintään kuitenkin kolmen arkipäivän ajan, käyttää kuljetuksessa muuta kuin alkolukolla varustettua ajoneuvoa. Edellytyksenä on, ettei alkolukolla varustettua ja kuljetukseen sopivaa ajoneuvoa ole käytettävissä.

YHTEYSTIETOJA

Mäntyharjun sivistyspalvelujen toimiala, Asematie 3, 52700 Mäntyharju

Sivistyspalvelujen toimialajohtaja Sari Aarniokoski, puh. 040 709 1839

sari.aarniokoski@mantyharju.fi

Koulukuljetukset: koulukuljetus@mantyharju.fi

Mäntyharjun yhtenäiskoulu

Rehtori Karri Hypén, 040 505 9563, karri.hypen@edu.mantyharju.fi

Mäntyharjun lukio

Rehtori Jyrki Taumala, 0400 438 372, jyrki.taumala@edu.mantyharju.fi

Liikennöitsijät:

Tiedot liikennöitsijöistä löytyvät kunnan verkkosivulta osoitteesta:

www.mantyharju.fi/koulukuljetuksista

KOULUKULJETUKSIIN LIITTYVIÄ LAIN KOHTIA

Perusopetuslaki 32§; Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisä- opetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642) Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324) Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Lisäksi koulukuljetuksissa noudatetaan Liikenne- ja viestintäministeriön 21.6.2006 antamaa asetusta koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

Alkolukkolaki 25.8.2016/730 voimassa 31.12.2016 alkaen.